Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de leden van de raad

ons kenmerk : 24-0016285
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : Afdeling Beleid en Beheer
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Minimareisproduct Connexxion
bijlage(n) : Geen

Oostburg, 31 MEI 2024

Geachte leden van de raad

In de gemeenteraadsvergadering van 4 april 2024 dienden Lijst Babijn en GroenLinks een motie in ('Onderzoek gratis OV voor minima'). We hebben u toegezegd om informatie in te winnen over het reisproduct van Connexxion en u schriftelijk te informeren.

Minimareisproduct
Het minimareisproduct van Connexxion is een abonnement waarmee de doelgroep (vanaf 12 jaar en ouder) onbeperkt kan reizen op alle lijnen van Connexxion in de provincie Zeeland en regio Hoeksche Waard Goeree – Overflakee. Het abonnement is na 9:00 uur geldig, tijdens weekends en feestdagen de hele dag. Voor reizen in de spitsuren, buiten concessie Provincie Zeeland of met andere vervoerders dient de reiziger zelf te betalen (reizen op saldo). De kosten bedragen €75 per persoon per jaar (prijspeil 2024, exclusief OV-chipkaart, service- en administratiekosten). Inwoners met een minimum inkomen kunnen het reisproduct niet rechtstreeks aanvragen. Aangesloten gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling, van aanvragen tot verstrekkingen.

Overeenkomst
Om als gemeente het reisproduct aan inwoners met een minimuminkomen aan te bieden, dient er een contract van bepaalde tijd te worden afgesloten met Connexxion. De mogelijkheden zijn momenteel beperkt tot en met medio december 2024, vanwege de nieuwe vervoersaanbesteding. Er kan nog geen zekerheid worden gegeven over een evt. verlenging van het contract met Connexxion. De gesprekken zijn nog lopende tussen de Provincie en Connexxion.

Omkadering en keuzes
Het minimareisproduct wordt in bulk aangeboden. Er is geen sprake van een minimumafname. Bij aansluiting dienen een aantal keuzes te worden gemaakt, zoals:

- Het hanteren van een proefperiode of juist niet;
- Het bepalen van doelgroepcriteria (inkomens- en/of vermogensgrens);
- Het aantal gebruikers en bijgevolg de kosten maximeren of vrijlaten;
- Geheel, gedeeltelijk of geen eigen bijdrage hanteren voor inwoners (abonnementskosten, OV-chipkaart, service- en administratiekosten);

- Het reisproduct éénmalig aanbieden of doorlopende aanmeldingen mogelijk maken, etc.
- De doelgroep voor het reisproduct wel of niet uitbreiden tot Wmo-klanten.

Ervaringen Zeeuwse gemeenten
Een aantal Zeeuwse gemeenten bieden het minimareisproduct reeds aan. In Zeeuws-Vlaanderen is eerder afgesproken dat gemeente Hulst een pilot zou draaien. De pilot loopt van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2024, waarbij 107 inwoners gebruik maken van het reisproduct. Om te zien of het reisproduct ook het gewenste effect behaalt, namelijk meer maatschappelijke participatie, worden de vervoersbewegingen (geanonimiseerd) opgevolgd. De resultaten en ervaringen worden regionaal gedeeld.
Gemeente Terneuzen is in het voorjaar 2024 gestart met een proef. Zij kunnen nog geen concrete resultaten delen. Gemeente Terneuzen kiest ervoor om de proef en de ingekochte bulk van 100 reisproducten (voorlopig) niet uit te breiden.

Daarnaast informeren we u dat gemeente Middelburg positieve ervaringen heeft met het reisproduct voor Wmo-klanten. Zij zijn 1 maart 2023 een project gestart voor 250 deelnemers, dat recent is verlengd tot 14 december 2024. Door het reisproduct worden er ritten gemaakt die normaliter met het Wmo-vervoer worden gereden of misschien zelfs niet worden gereden. Het project heeft ook een besparing opgeleverd van €10.000.

Afwegingen

1) Het aanbieden van het reisproduct voor minima is een politieke afweging. Op dit moment is er in de begroting geen rekening gehouden met deze structurele uitgave.
2) Het reisproduct wordt u aangeboden door Connexxion; met de komende busconcessie is het onduidelijk of de nieuwe vervoerder een soortgelijk product zal aanbieden. Het reisproduct kan dus aangeboden worden in 2024; continuering is (nog) onzeker.
3) Een deel van de doelgroep, waaronder bijstandsgerechtigden met een re-integratietraject en inburgeringsplichtigen hebben momenteel al de mogelijkheid om reiskosten bij onze gemeente vergoed te krijgen. Er kan sprake zijn van dubbeling.
4) Het reisproduct geeft toegang tot de diensten van Connexxion die geënt zijn op aanbodafhankelijk vervoer. Met de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) verandert het OV in Zeeland in grote mate tot een vraagafhankelijk vervoer. Het opnemen van flex (incl. haltetaxi's) leidt tot een nieuwe open eind regeling waarvan de kosten niet gedekt kunnen worden in het huidige reisproduct van Connexxion. Het al dan niet willen aanbieden van gratis flex voor minima is niet te duiden, omdat het afhankelijk is van het gebruik en de beleidskaders die u als raad hieromtrent moet vaststellen.
5) Het is moeilijk om de daadwerkelijke behoefte en het uiteindelijke gebruik van het reisproduct in te schatten. In Nederland zijn de afgelopen jaren meerdere projecten opgezet voor verschillende doelgroepen met diverse vormen van gratis openbaar vervoer of tegen sterk gereduceerde tarieven. De resultaten laten zeer wisselende uitkomsten zien vanwege de diverse beïnvloedingsfactoren. Hierbij valt te denken aan: kwaliteit van de routering, de spreiding en bereikbaarheid van voorzieningen en de demografische opbouw van inwoners in het betreffende gebied.
6) Bovenstaande Zeeuwse gemeenten zijn uitgegaan van een proef, waarbij een geselecteerd aantal inwoners uit de doelgroep gebruik kan maken van het reisproduct. Voor de inkoop van een bulk en het aanbieden van het product als vorm van bijzondere bijstand, moeten doelgroepcriteria worden bepaald (zie hierboven). Afhankelijk daarvan kan het reisproduct ambtshalve en/of op aanvraag worden verstrekt.
   Ter illustratie: op basis van de laatste gegevens (CBS, 2020), hebben 1200 huishoudens in de gemeente Sluis een inkomen tot 120% van het sociaal minimum en 1500 huishoudens een inkomen tot 130% van het sociaal minimum.
7) Het aanbieden van het reisproduct brengt extra werkzaamheden met zich mee. De afweging moet worden gemaakt of de kosten voor de administratieve druk in verhouding staan tot het inkopen en uitreiken van een grote bulk aan reisproducten, ongeacht het gebruik.

Wij stellen voor om duidelijkheid rondom de busconcessie en de mogelijkheden binnen flex af te wachten, alvorens te besluiten over het minimareisproduct – of een soortgelijk product van een andere vervoersaanbieder.
We onderschrijven de maatschappelijke meerwaarde van het reisproduct voor de minimadoelgroep. Echter, het feit dat er geen zicht is op continuering van het aanbod na medio december 2024, houdt in dat we inwoners c.q. gebruikers na een aantal maanden mogelijk moeten teleurstellen.

Hopende uw raad hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue